

VALTION RAHOITUS AMMATTIKORKEAKOULUJEN PÄÄOMASIJOKSIIN SUHTEESSA NIIDEN KERÄÄMIIN YKSITYISIIN RAHALAHJOITUKSIIN VUONNA 2019

Esitys valtioneuvoston päätökseksi

Valtioneuvostolle ehdotetaan, että se vahvistaa sen ammattikorkeakoulujen 1.8.2017—31.12.2018 välisenä aikana keräämän yksityisten rahalahjoitusten määrän, joka täyttää valtion vastinrahoitukselle asetetut ehdot sekä päättää ammattikorkeakoulujen SVOP -rahastoihin kohdennettavan valtion vastinrahoituksen määrän (taulukko alla ja liite 2):

	Ammattikorkeakoulun hankkimat rahalahjoitukset, euroa	Valtion vastinrahoituksen oikeuttavat rahalahjoitukset, euroa	Valtion vastinrahoitus, euroa
Arcada - Nylands svenska yrkeshögskola	6 235 799,00	6 235 799,00	4 000 000,00
Centria-ammattikorkeakoulu	382 185,00	382 185,00	389 788,90
Diakonia-ammattikorkeakoulu	146 032,00	138 532,00	141 288,21
Haaga-Helia ammattikorkeakoulu	364 771,00	359 771,00	366 928,95
Humanistinen ammattikorkeakoulu	10 615,00	615,00	627,24
Hämeen ammattikorkeakoulu	590 001,00	555 500,00	566 552,15
Jyväskylän ammattikorkeakoulu	477 920,00	477 920,00	487 428,63
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu	1 361 906,65	1 360 406,65	1 387 473,10
Kajaanin ammattikorkeakoulu	354 183,78	354 183,78	361 230,57
Karelia-ammattikorkeakoulu	615 765,00	615 765,00	628 016,17
Lahden ammattikorkeakoulu	761 500,00	726 500,00	740 954,34
Lapin ammattikorkeakoulu	413 000,00	413 000,00	421 216,99
Laurea-ammattikorkeakoulu	185 192,00	165 192,00	168 478,64
Metropolia ammattikorkeakoulu	1 959 139,17	1 959 139,17	1 998 117,92
Oulun ammattikorkeakoulu	650 411,00	630 411,00	642 953,56
Saimaan ammattikorkeakoulu	621 189,65	621 189,65	633 548,75
Satakunnan ammattikorkeakoulu	317 045,78	317 045,78	323 353,68
Savonia-ammattikorkeakoulu	1 013 117,17	1 013 117,17	1 033 274,00
Seinäjoen ammattikorkeakoulu	1 215 290,65	1 215 290,65	1 239 469,89
Tampereen ammattikorkeakoulu	1 962 824,00	1 937 510,10	1 976 058,52
Turun ammattikorkeakoulu	1 877 001,00	1 862 001,00	1 899 047,10
Vaasan ammattikorkeakoulu	582 601,36	582 601,36	594 192,71
Yrkeshögskolan Novia	6 248 500,00	6 248 500,00	4 000 000,00
Yhteensä	28 345 990,21	28 172 175,31	24 000 000,00

Lisäksi ehdotetaan, että valtioneuvosto valtuuttaa opetus- ja kulttuuriministeriön tekemään ammattikorkeakoulukohtaiset valtion vastinrahoituspäätökset.

1 Taustaa

Valtioneuvosto päätti 28.4.2017 osana julkisen talouden suunnitelmaa valtiontalouden kehyksistä vuosille 2018—2021. Tässä on linjattu, että ammattikorkeakoulujen pääomittamiseen varataan 24 miljoonaa euroa.

Talouspoliittinen ministerivaliokunta käsitteli 20.6.2017 ammattikorkeakoulujen pääomittamista ja valtion vastinrahaan oikeuttava varainhankintaa vuosina 2017—2018. Talouspoliittisen ministerivaliokunnan kannanoton mukaan valtion vastinrahakäsittelyssä huomioon otettava yksityisen pääoman kerääminen tapahtuu 1.8.2017—28.9.2018 välisenä aikana. Vuoden 2018 talousarviossa varainkeruu-aikaa pidennettiin 1.8.2017—31.12.2018 välisenä aikana tapahtuvaksi. Ministerivaliokunnan kannanoton mukaan ammattikorkeakouluja varaudutaan pääomittamaan enintään 24 miljoonalla eurolla. Valtion vastinrahoitus kohdennetaan ammattikorkeakoulujen kesken suhteessa ammattikorkeakoulujen keräämään yksityiseen pääomaan kuitenkin siten, että yksittäisen ammattikorkeakoulun valtion vastinrahoituksen määrä ei voi ylittää 4 miljoonaa euroa.

Valtioneuvosto ratkaisee valtion vastinrahoituksesta päättäessään erikseen kunkin yksityisen pääomasijoituksen hyväksyttävyyden valtion vastinrahoitukseen oikeuttavaksi talouspoliittisen ministerivaliokunnan edellä puoltamien periaatteiden mukaisesti. Opetus- ja kulttuuriministeriö ohjeisti 22.6.2017 talouspoliittisen ministerivaliokunnan linjausten perusteella ammattikorkeakouluja vastinrahakelpoisen varainhankinnan ehdoista ja menettelytavoista.

Vuoden 2018 talousarviossa momentille 29.40.86. on varattu ammattikorkeakoulujen pääomasijoitukseen 24 miljoonaa euroa. Kaksivuotinen siirtomääräraha mahdollistaa valtion rahoituspäätökset alkuvuodesta 2019.

Ammattikorkeakoulujen varainkeruu tuli mahdolliseksi maaliskuussa 2017 tehdyn rahankeräyslain muutoksen perusteella. Rahankeräyslain 6 §:n perusteella rahankeräys saadaan toimeenpanna varojen hankkimiseksi yksinomaan yleishyödylliseen toimintaan. Ammattikorkeakoululaissa (932/2014) tarkoitettulla ammattikorkeakoululla on oikeus toimeenpanna rahankeräyksiä varojen hankkimiseksi mainitun lain 4 :ssä tarkoitetuista tehtävistä huolehtimiseen sekä vuosina 2017—2019 ammattikorkeakoulun pääomittamiseen. Poliisihallitus antaa rahankeräyslain 11 §:n mukaan rahankeräyslupaa ammattikorkeakoulun toimeenpanemaan rahankeräykseen.

2 Perustelut

Valtion vastinrahoituksen rajauksista

Valtion vastinrahoituksella pyritään tukemaan ammattikorkeakoulujen varainhankintaa ja tavoittamaan sellaisia yksityisiä tahoja, joita ei ole perustettu ammattikorkeakoulutoiminnan tukemiseksi tai joissa jo aikaisemmin sääntömuotoisesti tai muutoin vakiintuneesti on toimintaan olennaisesti kuulunut ammattikorkeakouluissa harjoitetun toiminnan tukeminen. Ammattikorkeakoulujen toimintaa jo nykyisin tukevien

tahojen toiminta on arvokasta ja näiden toimijoiden rinnalle toivotaan voitavan hankkia lisää toimijoita.

Talouspoliittinen ministerivaliokunta käsitteli 20.6.2017 ammattikorkeakoulujen pääomittamista ja valtion vastinrahaan oikeuttava varainhankintaa vuosina 2017—2018. Talouspoliittinen ministerivaliokunta puolsi seuraavia periaatteita ammattikorkeakoulujen valtion vastinrahaan oikeuttavassa varainkeruussa:

Ammattikorkeakoulujen vastinrahaan oikeuttava varainkeruu toteutetaan siten, että valtion vastinrahoitus sijoitetaan ammattikorkeakoulujen SVOP -rahastoihin. Pääomittamisen edellytyksenä on opetus- ja kulttuuriministeriön ja ammattikorkeakoulun välinen sopimus pääomituksen ehdoista. Ammattikorkeakoulun tulee määrätä yhtiöjärjestyksessään, että valtiolla on - osakeyhtiölain rajoittein - pääomituserää vastaava oikeus yhtiön varoihin varojen jaossa ammattikorkeakoulutoiminnan loppuessa tai yhtiötä purettaessa.

Yksityishenkilöiltä ja yhteisölahjoittajilta kerätyt varat (yksityinen pääoma) kirjataan osaksi ammattikorkeakoulujen muuta pääomaa tai rahastoidaan. Valtion vastinraha-käsittelyssä huomioon otettava yksityisen pääoman kerääminen tapahtuu 1.8.2017—31.12.2018 välisenä aikana (vuoden 2018 talousarvion mukaisesti). Ammattikorkeakoulujen pääomittamiseen varattu määräraha budjetoidaan kokonaisuudessaan vuoden 2018 talousarvioon.

Ammattikorkeakouluja varaudutaan pääomittamaan enintään 24 miljoonalla eurolla. Valtion vastinrahoitus kohdennetaan ammattikorkeakoulujen kesken suhteessa ammattikorkeakoulujen keräämään yksityiseen pääomaan kuitenkin siten, että yksittäisen ammattikorkeakoulun valtion vastinrahoituksen määrä ei voi ylittää 4 miljoonaa euroa.

Valtion vastinrahaan oikeuttava lahjoitus on annettu ammattikorkeakoulun toimintaan yleisesti ilman lahjan käyttötarkoitusta rajoittavia ehtoja. Vähintään 10 000 euron yksittäinen lahjoitus voidaan kuitenkin lahjakirjan määräyksellä kohdentaa ammattikorkeakoulun koulutusosalalle (Opetushallinnon koulutusluokitus 2002). Lahjoittaja ei voi lahjoituksellaan sitoa ammattikorkeakoulun muiden varojen käyttöä.

Valtion vastinrahaan oikeuttavaksi hyväksytään ainoastaan vastikkeettomat rahalahjoitukset. Osake-, kiinteistö- tai muut esinelahjat tai aineettomat oikeudet eivät oikeuta valtion vastinrahaan. Testamenttilahjoitus ei oikeuta valtion vastinrahaan.

Valtion vastinrahoitukseen ei oikeuta:

- Ammattikorkeakoulun omistajien lahjoitukset.
- Ammattikorkeakoulukonserniin kuuluvien yhtiöiden, ammattikorkeakoulun omien rahastojen tai ammattikorkeakouluja lähellä olevien säätiöiden, kuten tukisäätiöiden, lahjoitukset. Ammattikorkeakoulua lähellä oleva säätiö on sellainen, jonka sääntöjen mukaan säätiön yhtenä merkittävänä tehtävänä on tukea yksittäisen ammattikorkeakoulun toimintaa.
- Valtion omistamien erityistehtäviä hoitavien yhtiöiden lahjoitukset.
- Kuntien lahjoitukset.

- Tästä poiketen valtion vastinrahaan oikeuttavina lahjoittajatahoina käsitellään kuntien suoraan tai välillisesti omistamien yhtiöiden tai liikelaitosten kautta tulevat lahjoitukset.
- Pääosin julkisin varoin rahoitettujen (esim. yliopistot, ammattikorkeakoulut) tai verotusoikeuden omaavien julkisoikeudellisten yhteisöjen (esim. seurakunnat) lahjoitukset.
- Tästä poiketen valtion vastinrahaan oikeuttavina lahjoittajatahoina käsitellään ammattikorkeakoulujen opiskelijakuntia, ylioppilaskuntia ja osakuntia sekä niiden omistamia yhtiöitä sekä kauppakamareita, jotka eivät ole julkisesti rahoitettuja yhteisöjä. Vastinrahakelpoisia ovat lisäksi valtion omistamien kaupallisesti toimivien yhtiöiden lahjoitukset.

Vastinrahakelpoisia ovat lahjoitukset, jotka on maksettu viimeistään 31.12.2018 (vuoden 2018 talousarvion mukaisesti) ammattikorkeakoulun tilille tai jotka ovat pankkien välisistä maksuliikenneajoista tai luottokunnan verkkomaksun käsittelyajoista johtuen kirjautuneet ammattikorkeakoulun tilille enintään kuusi työpäivää määräajan jälkeen.

Kaikissa vähintään 10 000 euron lahjoituksissa on käytettävä opetus- ja kulttuuriministeriön laatimaa lahjakirjamallia. Ammattikorkeakoulukohtaisten lahjakirjojen tulee sisältää vähintään lahjakirjamallin mukainen sisältö, eikä niihin saa sisältyä tästä poikkeavia lahjoituksen kohdentamisehtoja.

Lahjoitukset on oltava todennettavissa ammattikorkeakoulujen kirjanpidosta ja ne tarkastetaan soveltuvin osin kansainvälisiä tilintarkastusstandardeja sekä olennaisuuden periaatetta noudattaen. Tilintarkastajien kanssa erikseen sovittavista toimenpiteistä ja lahjoitusten kirjanpidollisesta käsittelystä annetaan ammattikorkeakoululle opetus- ja kulttuuriministeriön ohjeistus.

Alle 1000 euron yhteisölahjoittajien ja yksityisten tahojen lahjoitukset ammattikorkeakoulut voivat ilmoittaa vastinrahahakemuksessaan lahjoittajasektoreittain yhtenä kokonaisuutena todeten näiden lahjoitusten yhteenlaskettu euromäärä ja lahjoittajien lukumäärä.

Valtioneuvosto ratkaisee valtion vastinrahoituksesta päättäessään erikseen kunkin yksityisen pääomasijoituksen hyväksyttävyyden valtion vastinrahoitukseen oikeuttavaksi talouspoliittisen ministerivaliokunnan edellä puoltamien periaatteiden mukaisesti.

Ammattikorkeakoulujen on järjestettävä lahjakirjojen ja muun varainhankinnan tuottamien aineistojen (ml. valtion vastinrahoitus) arkistointi asianmukaisesti ja raportoida avoimesti ja läpinäkyvästi erityisesti koulutusaloille kohdennettujen lahjoitusten käytöstä sekä varojen sijoitusstrategiasta.

Talouspoliittisen ministerivaliokunnan linjausten perusteella opetus- ja kulttuuriministeriö tarkensi kirjeellään 22.6.2017 vastinrahakelpoista varainhankintaa seuraavasti:

Ammattikorkeakoulujen on noudatettava seuraavia periaatteita varainhankintaan

perustuvien varojen käsittelyssä:

- Valtion vastinrahoitus sijoitetaan ammattikorkeakoulun SVOP -rahastoon.
- Yksityinen pääoma (=lahjoitus) voidaan talouspoliittisen ministerivaliokunnan kannanoton mukaan kirjata joko muuhun omaan pääomaan tai rahastoida. Opetus- ja kulttuuriministeriö edellyttää yhtenäisen menettelyn ja ammattikorkeakoulujen tilinpäätöstietojen vertailukelpoisuuden varmistamiseksi, että edellä mainituista lahjoituksista muodostetaan taseen omaan pääomaan käyttötarkoitukseltaan sidottu rahasto tai rahastoja. Näin ollen lahjoitukset katsotaan käyttötarkoitukseltaan sidotuksi, koska niitä voidaan käyttää vain ammattikorkeakoululain 4 §:n mukaisen toiminnan tukemiseen.
- Ammattikorkeakoulun tulee kerätä valtion vastinrahaan liittyvät lahjoitukset pankkitilille, jonka saldo on em. keräyksen alkaessa nolla euroa. Nollasaldotili, jolle varainhankintakampanjan lahjoitukset maksetaan, selkeyttää valtion vastinrahaan liittyvien lahjoitusten yksilöintiä ja erillään pitoa muusta ammattikorkeakoulun varainhankinnasta.
- Kirjanpidon näkökulmasta rahaston tilitapahtumat eivät ole tulosvaikutteisia, vaan tuloslaskelmassa esitetään tuottoina varainhankinnan tuotot/rahastosta kirjattavat kulut sekä oikaisuna ennen tilikauden yli-/alijäämää vastaavan suuruinen siirto sidottuun rahastoon (tuotto -, kulut +). Näin tulosvaikutus tilikauden yli-/alijäämään on 0.
- Ammattikorkeakoulujen tuli tilinpäätöksen erillisenä liitteenä raportoida vuosien 2017—2018 tilinpäätöksissä otsikossa mainitun varainkeruun mukaisten lahjoitusten määrä maksuperusteisesti tilikauden päättyessä. Lahjoitukset tuli eritellä a) ammattikorkeakoululain 4 §:n mukaiseen tarkoitukseen kohdistuviin ja b) koulutusaloihin (opetushallinnon koulutusluokitus 2002) kohdistuvaan lahjoitukseen. Näin opetus- ja kulttuuriministeriö pystyi seuraamaan varainkeruun etenemistä ja ennakoimaan sen lopullista toteutumista. Ammattikorkeakoulun tuli samassa yhteydessä raportoida myös pääoman käytön määrä tilikauden aikana.

Ammattikorkeakoulujen edellytettiin käyttävän kaikissa vähintään 10 000 euron lahjoituksissa opetus- ja kulttuuriministeriön laatimaa lahjakirjamallia. Lahjoitusta ei voinut kohdentaa koulutusalaan tarkemmin. Ammattikorkeakoulu voi halutessaan rajoittaa lahjoituksen kohdentumista yhdelle tai useammalle alalle. Mikäli ammattikorkeakoulu ei sallinut kohdentamista, lahjakirjaan otettiin ainoastaan vaihtoehto ”Osoitan lahjoituksen ammattikorkeakoulun toimintaan yleisesti” ja lahjoituksen kohdentamista koskevat lauseet/valintalistat voi jättää lahjakirjasta pois. Ammattikorkeakoulun oli huolehdittava, että niiden hallussa oli kunkin tilikauden lopussa lahjakirjat kaikista tilikauden aikana saaduista vähintään 10 000 euron lahjoituksista. Opetus- ja kulttuuriministeriö sisällytti edellä käsitellyt lahjoitusten kirjanpitoa (käsittely sidottuna rahastona) ja tilinpäätöstä koskevat tarkennukset päivitettyyn ammattikorkeakoulujen taloushallinnon koodistoon.

Ammattikorkeakoulujen tuli järjestää kirjanpitonsa niin, että kirjanpidon raportista saadaan vastinrahahakemuksessa edellytettävät tiedot. Ammattikorkeakoulun tuli dokumentoida luotettavasti vähintään seuraavat tiedot lahjoituksista:

- Lahjoittaja
- Lahjoittajan henkilötunnus tai y-tunnus
- Lahjoituksen euromäärä

- d. Lahjoituksen kirjautumispäivä ammattikorkeakoulun tilille
- e. Vähintään 10 000 euron lahjoituksen kohdentuminen koulutuslalle (opetushallinnon koulutusluokitus 2002¹) tai yleisesti ammattikorkeakoulun toimintaan
- f. Tosite (lahjakirja)

Ammattikorkeakoulujen tuli valtion vastinrahoituspäätösten valmistelua varten toimittaa opetus- ja kulttuuriministeriöön seuraavat tiedot:

- Ammattikorkeakoulun rehtorin allekirjoittama pyyntö valtion vastinrahoituksen saamiseksi.
- Kirjanpitoon perustuva excel-muotoinen kooste lahjoituksista, jotka ammattikorkeakoulun näkemyksen mukaan täyttävät talouspoliittisen ministerivaliokunnan valtion vastinrahalle asettamat ehdot ja jotka ammattikorkeakoulu haluaa huomioon otettavaksi valtion vastinrahoituksesta päätettäessä. Alle 1000 euron yhteisölahjoittajien ja yksityisten tahojen lahjoitukset ammattikorkeakoulut saivat ilmoittaa vastinrahahakemuksessaan lahjoittajasektoreittain yhtenä kokonaisuutena toden näiden lahjoitusten yhteenlasketun euromäärän ja lahjoittajien lukumäärän.
- Opetus- ja kulttuuriministeriön laatiman lahjakirjamallin mukaiset lahjakirjakopiot kaikista vähintään 10 000 euron lahjoituksista.
- Ammattikorkeakoulun tilintarkastajan allekirjoittama raportti erikseen sovituista toimenpiteistä ministeriön laatiman rakenteen mukaisesti.

Varainhankinnan toteutuminen ja valtion vastinrahalle asetettujen ehtojen arviointi

Ammattikorkeakoulujen toimittamien tietojen perusteella niiden hankkimien yksityisten rahalahjoitusten määrä on 1.8.2017—31.12.2018 välisenä aikana yhteensä 28,3 miljoonaa euroa. Yksittäisten ammattikorkeakoulujen lahjoittajat yhteen laskien lahjoittajia on lähes 1 200.

Ammattikorkeakoulut ovat saaneet 474 vähintään 10 000 euron lahjoitusta (noin 97,7 % lahjoitusten euromäärästä). Vähintään 100 000 euroa lahjoittaneita on 62 (noin 60,6 % lahjoitusten euromäärästä). Lahjoituksista saatiin kotitalouksia palvelulta voittoa tavoittelemattomilta yhteisöiltä (sis. kotimaiset säätiöt) 67,8 %, yrityksiltä 21,0 %, kotitalouksilta 0,8 %, rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta 10,4 % ja ulkomailta 0,001 %.

Lahjoitushalukkuuteen vaikutti ilmeisesti myönteisesti mahdollisuus kohdentaa vähintään 10 000 euron lahjoitukset koulutuslalle. Lahjoituksista kohdennettiin jollekin koulutuslalle noin 14,7 miljoonaa euroa (noin 52 % lahjoitusten euromäärästä). Lahjoituksista merkittävä osa kohdentui tekniikan ja liikenteen koulutuslalle (noin 26 %).

¹ Opetushallinnon koulutusluokitus 2002 mukaisia koulutusaloja: 1 Humanistinen ja kasvatusala, 2 Kulttuuriala, 3 Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnonala, 4 Luonnontieteiden ala, 5 Tekniikan ja liikenteen ala, 6 Luonnonvara- ja ympäristöala, 7 Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala, 8 Matkailu-, ravitsemis- ja talousala.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on läpikäynyt varainhankintatiedot erikseen kunkin yksityisen pääomasijoituksen osalta valtion vastinrahalle asetettujen ehtojen täytymisen arvioimiseksi. Tässä on otettu huomioon tilintarkastajien raporteissa esitetyt tarkastushavainnot.

Vastinrahalle asetettujen ehtojen toteutumista arvioitaessa on tarkasteltu erityisesti, että lahjoitus on luovutettu ammattikorkeakoulun toimintaan yleisesti ilman lahjan käyttötarkoitusta rajoittavia ehtoja. Vähintään 10 000 euron yksittäinen lahjoitus on voitu kuitenkin lahjakirjan määräyksellä kohdentaa ammattikorkeakoulu koulutus-alalle. Lahjoittaja ei lahjoituksellaan sido ammattikorkeakoulun muiden varojen käyttöä. Liitteenä kaksi olevasta varainhankintakoosteesta ilmenevät kaikki ammattikorkeakoulujen ilmoittamat lahjoitukset. Mikäli läpikäynnissä on ilmennyt lahjoituksia, jotka eivät täytä valtion vastinrahalle asetettuja ehtoja, on nämä perusteltu erikseen.

Ammattikorkeakoulujen lahjakirjat eivät kaikilta osin vastanneet opetus- ja kulttuuriministeriön laatimaa lahjakirjamallia. Merkittävässä määrin lahjakirjamallista poikkesivat Hämeen ammattikorkeakoulu, Diakonia-ammattikorkeakoulu ja Laurea-ammattikorkeakoulu. Osa ministeriön lahjakirjaan edellyttämistä tiedoista puuttui joistakin lahjakirjoista. Eniten puutteellisuuksia oli lahjakirjojen yleisissä ehdoissa sekä koulutusalakohdennuksissa. Vain selkeästi mallin vastaiset kohdennukset on katsottu vastinrahaan oikeuttamattomaksi.

Vastinrahakelpoisuutta arvioitaessa on katsottu, että ammattikorkeakoulun ei tarvinnut mahdollistaa lahjoitusten kohdentamista koulutus-alalle, tai se sai rajoittaa kohdentamista siten, että se oli mahdollista vain osalle ammattikorkeakoulun koulutus-aloista. Mahdollisuus lahjoittaa korkeakoulun toimintaan yleisesti tuli kuitenkin aina olla. Lahjakirjasta sai jättää pois kokonaan lahjoittajan valinnan ”vain tuottoa saa käyttää” Lahjoitusten liitteenä tai itse lahjakirjassa on muutamissa tapauksissa ollut toiveeksi tulkittuja muotoiluja tai lahjoitusta tarkentavia liitteitä. Tällaiset lahjoitukset on tulkittu vastinrahaan oikeuttavaksi, koska toiveiden ei katsota sitovan ammattikorkeakoulun hallituksen päätöksentekoa. Vastinrahakelvottomaksi on tulkittu lahjoitukset, joiden lahjakirjaan on kirjattu koulutusalan lisäksi tarkempi kohdennus ilman että kohdennus olisi tulkittavissa toiveeksi. Vastinrahakelvottomia ovat talouspoliittisen ministerivaliokunnan kannanoton mukaisesti alle 10 000 euron lahjoitukset, jotka on kohdennettu koulutus-alalle.

Kaikki ammattikorkeakoulut ovat määränneet yhtiöjärjestyksessään, että valtiolla on - osakeyhtiölain rajoittein - pääomitus-erää vastaan oikeus yhtiön varoihin varojen jaossa ammattikorkeakoulutoiminnan loppuessa tai yhtiötä purettaessa. Ammattikorkeakoulujen keräämistä, opetus- ja kulttuuriministeriölle osoitettuun hakemukseen sisältyvistä, yksityisistä rahalahjoituksista vastinrahaan ei oikeuttanut osin tai kokonaan 27 lahjoitusta. Vastinrahaan oikeuttamattomien lahjoitusten yhteismäärä oli 178 815 euroa (0,6 % lahjoitusten yhteismäärästä).

Tehtyjen rajausten jälkeen ammattikorkeakoulujen keräämistä, opetus- ja kulttuuriministeriölle osoitettuun hakemukseen sisältyvistä, yksityistä rahalahjoituksista vastinrahaan oikeuttavien rahalahjoitusten määrä on hieman vajaa 28,2 miljoonaa euroa

ja sitä vastaava valtion vastinrahoituksen määrä on 24 miljoonaa euroa. Valtion vastinrahoitus kohdennetaan ammattikorkeakoulujen kesken suhteessa ammattikorkeakoulujen keräämiin, valtioneuvoston vastinrahakelpoisiksi hyväksymiin yksityisiin rahalahjoituksiin ottaen huomioon sen, ettei yksittäisen ammattikorkeakoulun vastinrahoitus voi ylittää 4 miljoonaa euroa. Valtion vastinrahoitus jakautuu ammattikorkeakoulukohtaisesti seuraavasti:

Valtion vastinrahoitus 1.8.2017—31.12.2018 välisenä aikana kerättyjen yksityisten rahalahjoitusten perusteella

	Ammattikorkeakoulun hankkimat rahalahjoitukset ² , euroa	Valtion vastinrahoitukseen oikeuttavat rahalahjoitukset, euroa	Valtion vastinrahoitus, euroa
Arcada - Nylands svenska yrkeshögskola	6 235 799,00	6 235 799,00	4 000 000,00
Centria-ammattikorkeakoulu	382 185,00	382 185,00	389 788,90
Diakonia-ammattikorkeakoulu	146 032,00	138 532,00	141 288,21
Haaga-Helia ammattikorkeakoulu	364 771,00	359 771,00	366 928,95
Humanistinen ammattikorkeakoulu	10 615,00	615,00	627,24
Hämeen ammattikorkeakoulu	590 001,00	555 500,00	566 552,15
Jyväskylän ammattikorkeakoulu	477 920,00	477 920,00	487 428,63
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu	1 361 906,65	1 360 406,65	1 387 473,10
Kajaanin ammattikorkeakoulu	354 183,78	354 183,78	361 230,57
Karelia-ammattikorkeakoulu	615 765,00	615 765,00	628 016,17
Lahden ammattikorkeakoulu	761 500,00	726 500,00	740 954,34
Lapin ammattikorkeakoulu	413 000,00	413 000,00	421 216,99
Laurea-ammattikorkeakoulu	185 192,00	165 192,00	168 478,64
Metropolia ammattikorkeakoulu	1 959 139,17	1 959 139,17	1 998 117,92
Oulun ammattikorkeakoulu	650 411,00	630 411,00	642 953,56
Saimaan ammattikorkeakoulu	621 189,65	621 189,65	633 548,75
Satakunnan ammattikorkeakoulu	317 045,78	317 045,78	323 353,68
Savonia-ammattikorkeakoulu	1 013 117,17	1 013 117,17	1 033 274,00
Seinäjoen ammattikorkeakoulu	1 215 290,65	1 215 290,65	1 239 469,89
Tampereen ammattikorkeakoulu	1 962 824,00	1 937 510,10	1 976 058,52
Turun ammattikorkeakoulu	1 877 001,00	1 862 001,00	1 899 047,10
Vaasan ammattikorkeakoulu	582 601,36	582 601,36	594 192,71
Yrkeshögskolan Novia	6 248 500,00	6 248 500,00	4 000 000,00
Yhteensä	28 345 990,21	28 172 175,31	24 000 000,00

² Rahalahjoitusten yhteismäärä, jolle ammattikorkeakoulu hakee valtion vastinrahoitusta

3 Taloudelliset ja hallinnolliset vaikutukset

Ammattikorkeakoulujen toiminnan pitkäjänteisen kehittämisen kannalta keskeistä on ammattikorkeakoulujen toimintaan osoitettavan valtion rahoituksen taso (826 miljoonaa euroa vuonna 2019).

Valtion vastinrahoitus tukee ammattikorkeakoulujen varainhankintaa ja sen kehittämistä. Jatkuvalle varainkeruutoiminnalle voi olla ammattikorkeakoulujen taloutta ja itsenäisiä toimintamahdollisuuksia vahvistava vaikutus pitkällä aikavälillä. Varainkeruutoimintaan liittyvä suhdetyö vahvistaa ammattikorkeakoulujen yhteiskuntasuhteita ja toiminnan vaikuttavuutta. Lahjoitusvarojen ja niiden tuottojen sekä valtion vastinrahoituksen tuottojen käyttö tukee osaltaan ammattikorkeakoulujen strategista johtamista.

1.8.2017—31.12.2018 välisenä aikana kerättyjen - valtion vastinrahaan oikeuttavien 28,2 miljoonan euron - yksityisten rahalahjoitusten perusteella ammattikorkeakoulujen peruspääomaan siirtyy valtion pääomasijoituksina yhteensä 24 miljoonaa euroa.

Ammattikorkeakoulut joutuvat lahjoitusta tai sen tuottoa käyttäessään ottamaan huomioon lahjoitusten koulutusosalalle kohdentamisen. Lahjoituksista koulutusosalalle kohdennettuja oli vajaa 15 miljoonaa euroa (noin 52 % lahjoitusten euomäärästä).

Valtion vastinrahoitus kirjataan ammattikorkeakoulujen SVOP -rahastoihin. Yksityshenkilöiltä ja yhteisölahjoittajilta kerätyt varat (yksityinen pääoma) kirjataan ammattikorkeakoulujen taseen omaan pääomaan käyttötarkoitukseltaan sidotuksi rahastoksi tai rahastoiksi. Näin ollen lahjoitukset katsotaan käyttötarkoitukseltaan sidotuksi, koska niitä voidaan käyttää vain ammattikorkeakoululain 4 §:n mukaisen toiminnan tukemiseen.

Valtion vastinrahaan oikeuttavien yksityisten rahoittajatahojen pääomasijoituksista ja valtion vastinrahasta voidaan arvioida saatavan viiden prosentin vuotuisella tuotolla vuosittain 2,6 miljoonaa euroa ammattikorkeakoulujen perustehtävien vahvistamiseen. Tosiällisesti ammattikorkeakoulu voi käyttää myös lahjoitusten pääomaa, ellei lahjoittaja ole tämän käytölle asettanut rajoitusta. Valtion vastinrahoituksesta ovat vain tuotot käytettävissä.